

Dit tentamen bestaat uit zeven opgaven, die elk 1.5 punt waard zijn, behalve opgave 4 die voor 1.0 punt meetelt. Geef steeds voldoende uitleg. Succes!

- 1) Met $\mathcal{P}(V)$ geven we de machtsverzameling van de verzameling V aan.
- Beredeneer: als V n elementen heeft, dan heeft $\mathcal{P}(V)$ 2^n elementen.
  - Geldt $\emptyset \in \mathcal{P}(V)$? Geldt $\emptyset \subseteq \mathcal{P}(V)$? Geldt $\{\emptyset\} \in \mathcal{P}(V)$? Geldt $\{\emptyset\} \subseteq \mathcal{P}(V)$?
Geef steeds aan of de bewering geldt voor elke V , voor geen enkele V , of dat dit van V afhangt.
  - Als $\mathcal{P}(U) = \mathcal{P}(V)$ voor verzamelingen U en V , geldt dan $U = V$?
Zo ja, bewijs dit. Zo nee, geef dan een voorbeeld waaruit dit blijkt.
- 2) We breiden een aantal definities gegeven voor functies (in het OU-boek) uit tot relaties. Als $R \subseteq U \times V$ en $S \subseteq V \times W$ (binaire) relaties zijn, dan definiëren we
- de *inverse* van R als $R^{-1} = \{ (y, x) \mid xRy \}$
  - de *samenstelling* van R en S als

$$R; S = \{ (x, z) \in U \times W \mid xRy \text{ en } ySz \text{ voor een } y \in V \}.$$
 nb. soms wordt ook de notatie $R \circ S$ gebruikt.
  - R is *injectief* als uit xRy en zRy volgt dat $x = z$.
- Gegeven is nu de concrete relatie X op $A = \{0, 1, \dots, 5\}$ als

$$X = \{ (0, 4), (1, 2), (2, 1), (3, 4), (4, 2), (4, 5) \}$$
 Bepaal $X^2 = X; X$ en $X; X^{-1}$.
Neem aan dat U en V eindig zijn, $R \subseteq U \times V$ als boven.
  - Hoe herkennen we aan de gerichte graaf die R representeert, dat R *injectief* is? (in graaf-terminologie). Wat weten we dan van de samenstelling van R en zijn inverse?
  - Hoe herkennen we aan de gerichte graaf die R representeert, dat R *transitief* is? (in graaf-terminologie). Wat weten we dan van de samenstelling van R met zichzelf?
- 3)
  - Wanneer heet een verzameling *aftelbaar*?
  - Neem $\Sigma = \{ a, b \}$. Beredeneer dat Σ^* aftelbaar is.
  - Bewijs dat voor elke verzameling V geldt: er is geen surjectieve afbeelding van V op $\mathcal{P}(V)$.
- 4) De verzameling Blurps is de kleinste verzameling strings over $\{ \Delta, \diamond \}$ zodat:
- Δ is een Blurps.
  - Als x een Blurps is, dan zijn ook $x\Delta\Delta$ en $\diamond xx\diamond$ Blurps-en.
  - Als x en y Blurps-en zijn, dan is ook $x\Delta y$ een Blurps.
- Laat zien dat alle elementen van Blurps een oneven aantal driehoekjes Δ hebben of tenminste één ruit $\diamond$ bevatten.

- 5) a. Een relatie heet een equivalentierelatie als zij reflexief, symmetrisch en transitief is. Wat betekenen die drie begrippen?
 $\mathbb{N}^+$ is de verzameling positieve gehele getallen.
Definieer de relatie $\sim$ op $\mathbb{N}^+ \times \mathbb{N}^+$ door $(a, b) \sim (c, d)$ als $ad = bc$.
- b. Laat zien dat $\sim$ een equivalentierelatie is.
- c. Deze equivalentierelatie is welbekend. Hoe?
- 6) a. Op welke dag valt 18 maart 2016?
(Vandaag is donderdag; gebruik het woord 'modulo' in uw antwoord.)
- b. Voor alle gehele x, y, z geldt: als $x \equiv y \pmod{m}$, dan $x^z \equiv y^z \pmod{m}$.
Als dit waar is, beredeneer dan waarom, geef anders een tegenvoorbeeld.
- c. Voor alle gehele x, y, z geldt: als $x \equiv y \pmod{m}$, dan $z^x \equiv z^y \pmod{m}$.
Als dit waar is, beredeneer dan waarom, geef anders een tegenvoorbeeld.
- 7) We bestuderen de taal $K \subseteq \{a, b\}^*$ bestaande uit alle woorden w met de eigenschap
– w bevat (tenminste) twee b 's én eindigt op een b ,
oftewel (in andere woorden)
– de laatste letter van w is b en w bevat nog tenminste een andere b .
- a. Geef een deterministische eindige automaat voor K .
- b. Toon aan dat K *regulier* is, maw. druk K uit in eindige talen mbv. de bewerkingen vereniging, concatenatie en ster ($\cup, \cdot, *$).